

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดและดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร เลือกมาจากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยเลือกจากสมาชิกสหกรณ์คือ ครู นักเรียนระดับ ป.3.4, ป.5-6 และภารโรง อย่างน้อยประเภทละ 1 คนต่อ 1 โรงเรียน ได้เป็นตัวอย่างสมาชิก 312 คน กับเลือกจากผู้ดำเนินการสหกรณ์คือผู้บริหาร คณะกรรมการซึ่งเป็นครู คณะกรรมการซึ่งคือนักเรียนและครูซึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลกิจกรรมสหกรณ์อย่างน้อยประเภทละ 1 คนต่อ 1 โรงเรียน ได้ตัวอย่างผู้ดำเนินการสหกรณ์ 220 คน รวมเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 532 คน
2. เครื่องมือ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบมี 2 ชุด ชุดที่ 1 ตามผู้ดำเนินการสหกรณ์ มี 2 ตอน ตอนที่ 1 ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ตามการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ชุดที่ 2 ตามสมาชิกสหกรณ์ ตอนที่ 1 ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ตามการเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล แจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ ทั้ง 47 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 532 ชุด แล้วเก็บรวบรวมระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2526 ถึง 15 มีนาคม 2526 ได้กลับคืนจำนวน 532 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการร้อยละ ตอนที่ 2 การดำเนินการ, การเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์, ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ วิเคราะห์โดยการร้อยละ ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยการร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ได้วิเคราะห์การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้

1. นโยบายในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสหกรณ์แก่สังคม และเพื่อจัดหารายได้เข้าโรงเรียน

2. วิธีดำเนินการ

2.1 การรับเข้าเป็นสมาชิก โดยความสมัครใจ

2.2 ผู้ดำเนินการ คือครูและนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการ

ดำเนินการ

2.3 ทุนดำเนินการ ได้มาจากการจำหน่ายทุนให้สมาชิก

2.4 การประชุม มีการประชุมใหญ่และประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

ปีละครั้ง

2.5 ลักษณะการออกเสียงในที่ประชุมสหกรณ์ มีการออกเสียงโดยทุกคนมี

สิทธิออกเสียงคนละ 1 เสียงเท่ากัน

2.6 การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ ใช้เสียงส่วนมากของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์

2.7 การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ทำโดยคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ที่มุ่งจะให้เด็กมีทักษะสามารถจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ด้วยตัวเอง ตรงกับแนวการเรียนการสอนที่มุ่งฝึกเด็กให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ดังเช่น อาจารย์ สายหยุด ศุภวงค์ ไคกลาวว่า การจัดสหกรณ์ในโรงเรียนในปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่เป็นร้านขายของโรงเรียน ครูเป็นคนขายโดยการผลักดันในเวลาที่ไม่มีชั่วโมงสอนเด็ก เป็นเพียงผู้ช่วยครูเท่านั้น ครูควรกำหนดบทบาทของตนเอง เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเท่านั้น เด็กจะได้ฝึกหัดและเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่แท้จริง

3. การประชุมคณะกรรมการสหกรณ์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการปีละครั้งนั้น ตามแนวคิดในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ มีคณะกรรมการดำเนินการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 25 คน เมื่อมีคณะกรรมการดำเนินการจำนวนมากเช่นนี้ควรจะมีการประชุมบ่อยครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ปัญหาและพัฒนาสหกรณ์

4. การจัดสรรรายได้ การจัดสรรรายได้ของ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีการจัดสรรรายได้ตามหุ้น นอกจากการจัดสรรรายได้ตามหุ้น ควรจะมีการจัดสรรรายได้โดยเฉลี่ยกันตามธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ เพราะสหกรณ์เป็นหลักการรวมกันเพื่อประกอบกิจการไม่ใช่การรวมทุนซึ่งสอดคล้องความคิดของ Dr. Hanns Sebbard นักเศรษฐศาสตร์ชาวฟินแลนด์ว่า สหกรณ์เกิดจากการนำประโยชน์ร่วมกัน จะต้องแบ่งตามส่วนของงานที่สมาชิกคนหนึ่ง ๆ กระทำกับสหกรณ์ไม่ใช่แบ่งตามส่วนแบ่งเงินทุนแต่อย่างใด

5. ข้อเสนอแนะจากผู้นำดำเนินการและสมาชิกในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เสนอแนะว่าการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจะต้องแก้ด้วยการให้การศึกษาเรื่องสหกรณ์แก่สมาชิก การให้ความรู้เรื่องสหกรณ์จำเป็นมากในการดำเนินการสหกรณ์ และการพัฒนาสหกรณ์จึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นมาก ตรงกับผลวิจัยของ นกุล หลังบุญครอง, ชวงเมืองแก้ว และสุพจน์ เดชะเทพ ที่สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาสหกรณ์จะแก้ได้ด้วยการให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์

จึงจะสามารถจัดตั้งสหกรณ์ได้ประสบผลสำเร็จ

เพื่อเป็นการสรุปและเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ของโรงเรียนประถม
ที่ภษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษารัฐจังหวัดเพชรบุรี กับหลักสหกรณ์สากล ผู้วิจัยขอเสนอ
ตารางเปรียบเทียบดังนี้

หลักสหกรณ์สากล

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษารัฐจังหวัดเพชรบุรี

- | | |
|---|---|
| <p>1. การเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ของ เป็นไป โดยความสมัครใจและเปิดโอกาสให้แก่นักเรียน ทั้งปวงผู้อาจใช้ประโยชน์ในการบริการ สหกรณ์ได้ ทั้งนี้โดยปราศจากข้อจำกัดที่ เสกสรรขึ้นหรือความลำเอียงใด ๆ ทาง สังคมการเมือง เชื้อชาติหรือศาสนา</p> <p>2. สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตย กิจกรรมของ สหกรณ์ควรจัดกระทำโดยบุคคลที่ได้รับเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งตามบรรดาสมาชิกโดยตกลงกันและ ที่เขาอาจรับผิดชอบได้ สมาชิกมีสิทธิในการ ออกเสียงเท่า ๆ กัน</p> <p>3. จำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นไม่เกินอัตรา คอกเบี้ย</p> <p>4. รายได้สุทธิที่เกิดจากการดำเนินการย่อมเป็น ของสมาชิกนั้นและควรจัดสรรไปตามวิธีซึ่งอาจ หลีกเลียงการที่สมาชิกคนหนึ่งจะได้ประโยชน์ โดยทำให้สมาชิกอื่นเสียประโยชน์ ทั้งนี้อาจ</p> | <p>1. การเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ</p> <p>2. ผู้ดำเนินการได้มาจากครูและมาจาก นักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นคณะ กรรมการดำเนินการ การออกเสียง มีการออกเสียงเท่ากันคือคนละ 1 เสียง</p> <p>3. มีการปันผลตามหุ้น แต่ไม่มีการจำกัด อัตราเงินปันผล</p> <p>4. การจัดสรรรายได้คือปันผลตามหุ้น</p> |
|---|---|

หลักสหกรณ์สากล

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
 ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จะทำได้โดยมติของสมาชิกดังต่อไปนี้

- ก. กั้นไว้เพื่อพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์
 - ข. กั้นไว้เพื่อบริการส่วนรวม
 - ค. แบ่งปันระหว่างสมาชิกตามทุนส่วนธุรกิจ
 ซึ่งสมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์ (เฉลี่ย-
 คั้น)
- | | |
|--|--|
| <p>5. สหกรณ์ทั้งปวงควรจัดให้มีการศึกษาสำหรับ
 สมาชิกเจ้าหน้าที่สหกรณ์รวมทั้งประชาชน
 ทั่วไปในหลักวิธีการสหกรณ์ทั้งทางเศรษฐกิจ
 และประชาธิปไตย</p> <p>6. เพื่อประโยชน์แก่บรรดาสมาชิกและชุมชนของ
 สมาชิกอย่างดีที่สุด องค์การสหกรณ์ทั้งปวง
 ควรร่วมมือกันอย่างจริงจังกับสหกรณ์อื่น</p> | <p>5. นโยบายการจัดสหกรณ์เพื่อส่งเสริม
 เผยแพร่วิธีการสหกรณ์แก่สังคม</p> <p>6. --</p> |
|--|--|

จากตาราง เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาใน
 จังหวัดเพชรบุรีกับหลักสหกรณ์สากล พอที่จะสรุปได้ว่า

1. หลักการเข้าเป็นสมาชิกการเข้าเป็นสมาชิกของ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ใน
 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สอดคล้องกับหลัก
 การรับเข้าเป็นสมาชิกของ หลักสหกรณ์สากล คือการรับสมาชิกทำโดยสมัครใจ

2. หลักประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีจัดยังไม่สอดคล้องกับหลักสหกรณ์สากลนัก เช่น

การที่ครูเป็นคณะดำเนินการโดยไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

3. หลักการจำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นไม่เกินอัตราดอกเบี้ย การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ยังจัดไม่สอดคล้องกับหลักสหกรณ์สากล เพราะยังไม่มี การจำกัดอัตราดอกเบี้ยเงินปันผล

4. หลักการแบ่งรายได้สุทธิ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ยังไม่สอดคล้องกับหลักสหกรณ์สากล เพราะยังขาดการเฉลี่ยคืนกับธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์

5. หลักการศึกษา การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีการจัดได้สอดคล้องกับหลักสหกรณ์สากล เพราะ มีนโยบายการจัดสหกรณ์เพื่อส่งเสริมเผยแพร่วิธีการสหกรณ์แก่สังคม

6. หลักความร่วมมือกับสหกรณ์อื่น การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ยังไม่ได้จัดทำให้สอดคล้องกับหลักสหกรณ์สากล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีดังนี้

1. นโยบายการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา ไม่ควรเพื่อจัดหารายได้เข้าโรงเรียน แต่ควรเน้นการฝึกฝนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักสหกรณ์ สามารถรวมกลุ่มกันด้วยวิธีการสหกรณ์ได้

2. ผู้ดำเนินการสหกรณ์ควรจะเป็นนักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก ครูไม่ควรเป็นผู้ดำเนินการ เพราะเรานโยบายที่จะฝึกเด็กในเรื่องสหกรณ์ ครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเด็กเมื่อเด็กพบปัญหาที่แก้กันเองไม่ได้เท่านั้น

3. การประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในระยะแรก ควรจะมีการประชุมให้บ่อยครั้ง ควรจะไม่ต่ำกว่าเดือนละครั้ง ในเมื่อสหกรณ์สามารถจะดำเนินการ

ไปได้ก็แล้วจึงลดความถี่ของการประชุมลง แต่ไม่ควรจะนานเกินไป เช่น มีการประชุม คณะกรรมการปีละครั้ง ซึ่งจะเป็นการสะสมปัญหาและไม่สามารถจะพัฒนาการจัดกิจกรรม สหกรณ์ให้ดีขึ้นได้

4. การจัดสรรรายได้ ถ้าสหกรณ์มีกำไรไปได้แล้วควรที่จะจัดสรรรายได้โดยการเฉลี่ยกันเพิ่มขึ้นจากการจัดสรรรายได้ตามทุน

5. ก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ควรจะประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งร้านค้าบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนเสียก่อนเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดจากชุมชนได้ในภายหลัง

6. ก่อนที่จะจัดกิจกรรมสหกรณ์ ควรให้ความรู้ในเรื่องสหกรณ์แก่ทุกฝ่าย คือ สมาชิก ผู้ดำเนินการ ผู้บริหาร ครู และบุคคลอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง นักเรียนที่ไม่ใช่ สมาชิก ชุมชน ให้มีความรู้เรื่องสหกรณ์ในหลักการสำคัญก่อน ในระหว่างการจัดกิจกรรม มีการส่งเสริมความรู้เรื่องสหกรณ์ไปพร้อม ๆ กับการจัดด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ที่ศึกษาเฉพาะการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีเท่านั้น ควรจะมีการศึกษาการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอื่นและสังกัดอื่นด้วย

2. การเก็บข้อมูลนอกจากใช้แบบสอบถามแล้ว หากใช้แบบสัมภาษณ์ สังเกต และแบบสำรวจไปพร้อม ๆ กัน ก็จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ควรจะมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวของการ ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

จากตาราง เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา การ เสนอแนะ การอภิปรายผล สรุปผล และข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาเขียน โครมการเสนอแนะการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาได้ดังนี้

โครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากหลักสูตรประถมศึกษาในจุดหมายความรู้และทักษะในการดำรงชีวิต มีความมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการจัดการและทำงานรวมกลุ่มกันโดยถือหลักสูตรการสอนวิชาสหกรณ์จำเป็นต้องสอนให้เด็กเรียนเรื่องสหกรณ์ด้วยการปฏิบัติจริง เช่น ควบการจัดการจัดตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์ คำเป็นการตามวิธีของการสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา แต่การจัดยังไม่ปรากฏว่ามีบางอย่างไม่ถูกต้องตามหลักสูตรซึ่งเป็นวิธีสากลทั่วไปโดยไม่เข้าใจหรือยังขาดแนวทาง เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงได้เขียนโครงการนี้เพื่อเสนอแนะการจัดกิจกรรมเป็นแนวทางที่จะจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นโครงการเสนอแนะในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

เป้าหมาย

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องของกิจกรรมสหกรณ์บรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา 25๔1

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์
2. จัดประชุมชี้แจงและอบรมผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ในเรื่องแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์
3. เขียนแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์โดยศึกษาแนวทางจากแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เสนอแนะ



4. ดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์
5. ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมสหกรณ์
6. นำผลที่ได้จากการประเมินผลปรับปรุง เพื่อใช้สำหรับปีต่อไป

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ปีการศึกษา

สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนประถมศึกษาศรี

การติดตามผล

1. ติดตามโดยคณะกรรมการประเมิน
2. นิเทศโดยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
3. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผลติดตามผลทุกระยะของการจัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โรงเรียนประถมศึกษาศรีในสังกัดมีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ได้ถูกต้องและบังเกิดผลดี

แผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

จากโครงการเสนอแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงเขียนเป็นแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อเสนอรายละเอียดในการจัดตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 คือการเขียนในรูปแบบของแผนการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นขั้นตอนและดำเนินการต่อกันจากแผนการสอน จะมีแผนการสอนจัดตั้งและแผนดำเนินงานท้ายสุดจะเป็นแผนการประเมินผล แนวคิดในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาศรีมีดังนี้

1. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา ควรเป็นการฝึกเด็กนักเรียนให้สามารถรวมกลุ่มสหกรณ์และดำเนินการสหกรณ์ได้เอง โดยครูเป็นเพียงที่เลี้ยงเท่านั้น
2. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา ควรดำเนินการโดยใช้วิธีการทางประชาธิปไตย เช่น มีการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย มีการประชุมโดยเปิดเผยข้างมากเป็นหลักในการตัดสินใจ รู้จักสิทธิและหน้าที่ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ไม่ควรจำกัดเพียงประเภทของร้านค้า ควรจะจัดสหกรณ์ในประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น การจัดสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น ฯลฯ
4. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ควรจะเริ่มต้นมาจากความรู้และการเรียนการสอนภายในห้อง
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนและติดตามผลในการสอนอยู่เสมอ
6. ควรฝึกคุณสมบัติของนักสหกรณ์ในชั้นเรียน เช่น นิสัยประชาธิปไตย ยอมรับผู้อื่น การประหยัด การทำงานโดยการรวมกลุ่ม ฯลฯ

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกฝนเด็กให้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการสหกรณ์ได้
2. สามารถจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ได้
3. ให้มีนิสัยของนักสหกรณ์ที่ดี

เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา จึงเขียนแผนการสอนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการสอนเรื่องกิจกรรมสหกรณ์ตามหลักสูตรประถมศึกษา

แผนการเรียนการสอน

แผนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-4

ความคิดรวบยอด การรวมกลุ่มสหกรณ์ช่วยให้เกิดพลังที่จะประกอบกิจการงานให้สำเร็จรวดเร็ว สหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มแบบหนึ่งเพื่อรักษาประโยชน์ร่วมกัน

จุดประสงค์

1. บอกลักษณะ ความมุ่งหมายของการรวมกลุ่มได้
2. อธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการรวมกลุ่มได้
3. อธิบายความหมายและประโยชน์ของการสหกรณ์ได้

เนื้อหา

ลักษณะความมุ่งหมายและประโยชน์ของการรวมกลุ่มสหกรณ์

กระบวนการเรียน

กิจกรรมการเรียน	สื่อการเรียน
1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาหาความรู้ในเรื่องประโยชน์ การดำเนินการ	-หนังสือ เอกสาร
2. เชิญวิทยากรบรรยายเรื่อง เกี่ยวกับสหกรณ์ การจัดตั้งและการดำเนินงานสหกรณ์ เสร็จแล้วให้นักเรียนซักถามจากการค้นคว้าในข้อ 1	-เครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อที่ประกอบการบรรยาย
3. ให้นักเรียนรวมวางแผนการจัดกิจกรรมสหกรณ์โดยเขียนกลุ่มละ 1 โครงการ ให้แต่ละกลุ่มรายงานแล้วเลือกโครงการที่ดีที่สุดและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขให้ดีที่สุด	
4. ให้นักเรียนช่วยกันร่างใบสมัครสมาชิก	

กิจกรรมการเรียน	สื่อการเรียน
5. เสนอโครงการค่อห้องเรียน ชักชวนกันจัดตั้งสหกรณ์ของห้องเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน 6. ปฏิบัติตามโครงการ (จัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์) 7. จัดให้มีการประชุมเพื่อประเมินผลเป็นครั้งคราวในระยะแรก ๆ ควรจะประเมินผลสัปดาห์ละครั้ง และครั้งต่อไป 2 สัปดาห์ละครั้ง และเดือนละครั้ง 8. จัดทำบัญชีรับจ่ายของสหกรณ์ 9. การตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ โดยตั้งเป็นรูปคณะกรรมการ 10. ปรับปรุงการดำเนินการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สหกรณ์พัฒนาขึ้น	- ตัวอย่างบัญชีรับ-จ่าย

การประเมินผล

สอบถาม ทดสอบ ตรวจสอบผลงานการปฏิบัติตามโครงการ

ภาคผนวก

1. ตารางวางโครงการจัดตั้งและดำเนินงานสหกรณ์และใช้เวลาต่อเนื่องกัน 2 ปี
2. การเรียนเรื่องสหกรณ์ มีใบเรียนเพื่อรู้ แต่เรียนเพื่อปฏิบัติ

แผนการสอนชั้นประถมปีที่ 5-6

ความกึกร่วมยอด

การรวมกลุ่มสหกรณ์ช่วยรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ทั้งส่วนตนและส่วน

รวม

จุดประสงค์

1. อธิบายความจำเป็นของการรวมกลุ่มของผู้ผลิตและผู้ค้าส่งต่าง ๆ ได้
2. ขอบประโยชน์ของการสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ได้
3. อธิบายวิธีจัดเตรียมกลุ่มสหกรณ์ได้

เนื้อหา

ความจำเป็น ประโยชน์ของสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ

จุดประสงค์ที่ควรเน้น

1. ความมีเหตุผล
2. ขอมรับผู้อื่น
3. รู้จักการทำงานกลุ่ม
4. มีนิสัยประหยัด

กระบวนการเรียน

กิจกรรมการเรียน	สื่อการเรียน
<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนกันความรูเรื่องประเภท วิธีการดำเนินการ และปัญหาของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ 2. ให้นักเรียนช่วยกันค้นคว้าและรายงานเรื่องสหกรณ์ออมทรัพย์ 3. ให้นักเรียนสำรวจปัญหาการจัดสหกรณ์ที่เคยจัดมาแล้วในโรงเรียน (ชั้น ป. 3-4) หรือสหกรณ์ใกล้เคียง 4. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปและหาวิธีแก้ไขปัญหา 5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเขียนโดยการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ 6. ดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ 7. การปรับปรุงสหกรณ์ 	<p>-หนังสือคัดลอกว่า</p> <p>-หนังสือค้นคว้า</p>

การประเมินผล

โดยการทดสอบ ทราบผลงาน และสังเกต

เมื่อนักเรียนมีความรู้และความสามารถในการรวมกลุ่มสหกรณ์และดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในแต่ละชั้นเรียนได้แล้ว เราก็สามารถดำเนินการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ในระดับโรงเรียนได้ โดยใช้พื้นฐานที่มาจากการศึกษาในชั้นเรียน

แผนการจัดตั้ง

1. การปลุกกระแสมความนึก ปลุกกระแสมความนึกในการรวมกลุ่มและจัดตั้งสหกรณ์ซึ่งทำได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้

- 1.1 เชิญวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่อง สหกรณ์มาบรรยาย
- 1.2 โฆษณาโดยคำขวัญ เกี่ยวกับเรื่อง ของ สหกรณ์
- 1.3 นำนักเรียนและครูจากโรงเรียนที่จัดสหกรณ์ประสบผลสำเร็จมาพูดคุย

ให้ฟัง

2. ใช้กลุ่มสหกรณ์เล็ก ๆ ที่มีอยู่แล้วในการเรียนการสอนที่มีอยู่ในระดับ 3-4 และ 5-6 ให้เสนอโครงการจัดสหกรณ์ขึ้นมาแล้วให้พิจารณากันว่าโครงการไหนดี โครงการลงมือทำของที่ประชุมทั้งหมดหรือตัวแทนของแต่ละห้อง

3. โฆษณาสหกรณ์ โดยบอกวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์

4. เปิดรับสมาชิกสหกรณ์ทั่วไป

5. เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จากสมาชิก

6. ทำหลักฐานต่าง ๆ แต่ที่จำเป็นมีทะเบียนสมาชิก บัญชีเงิน และบัญชีการขายรายวัน บัตรสมาชิก หมายเลขสมาชิก และสมุดบันทึกการประชุม ฯลฯ

7. ตั้งคณะกรรมการตรวจบัญชี สำหรับตรวจบัญชีขึ้นคณะหนึ่ง

8. รายงานให้ผู้บริหารทราบ ถึงการดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์

เมื่อนักเรียนสามารถจัดตั้งสหกรณ์ได้แล้ว เรื่องต่อไปก็คือความสามารถในการ
ดำเนินกิจการซึ่งจะช่วยให้การจักตั้งสำเร็จในแผนการดำเนินงานนี้จะมีการดำเนินการไปตาม
ลำดับดังนี้

แผนการดำเนินงาน

1. การเปิดรับสมาชิกหลังจากสหกรณ์ได้จัดตั้งแล้วสหกรณ์จะเปิดรับสมาชิกโดย
ทั่วไป โดยไม่บังคับด้วยการขายหุ้นซึ่งราคาหุ้นไม่ควรแพง เพื่อให้ทุกคนโดยทั่วไปสามารถ
จะสมัครเป็นสมาชิกได้โดยไม่ถูกกีดกันด้วยเรื่องทุนทรัพย์ เพราะสหกรณ์มุ่งที่จะรวมคน เป็น
สำคัญ ประมาณหุ้นละ 5 บาทหรือ 10 บาท เมื่อสมาชิกมาสมัครควรจะต้องหลักฐานใน
ทะเบียนสมาชิก แจกบัตรประจำตัวสมาชิกซึ่งมีหมายเลข สมาชิกประจำตัวเพื่อสะดวกใน
การจับใบผลสมาชิกตามธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ การรับสมาชิกใหม่จะต้องแจ้งให้สมาชิกซึ่ง
มีอยู่เดิม รับทราบโดยทั่วกัน

2. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เลือกโดยการรับสมัครและมีการ
ลงคะแนนเสียงส่วนมากของที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินงานควรจะมาจากการเลือก
ตั้งของสมาชิก เพื่อความเจริญของสหกรณ์คณะกรรมการจะต้องหมุนเวียนกันเป็นเนืองนิตย์
ควรที่จะประชุมกันสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในเดือนแรกและ 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้งในเดือนหลัง
การประชุมของโรงเรียนการประชาธิปไตย ก็จะมีการอภิปรายหาเหตุผลและยอมรับเหตุผล
ในการแก้ปัญหาหรือวางแนวทางในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ผู้ดำเนินการสหกรณ์ หรือสมาชิก
สหกรณ์ที่ดีต้องมีนิสัยของนักประชาธิปไตย

3. การประชุมใหญ่สหกรณ์ ควรมีการประชุมใหญ่ที่เป็นการประชุมของสมาชิก
ทั้งหมดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อแถลงนโยบาย รายงานการดำเนินงานและบัญชีการ
ใช้จ่าย เพื่อให้สมาชิกทราบถึงผลการขาดทุนได้กำไร และความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์
ในการออกเสียงทุกครั้งถือเสียงข้างมากในที่ประชุมใหญ่เป็นมติของที่ประชุม สมาชิกทุกคน
มีสิทธิในการออกเสียงคนละ 1 เสียงเท่ากัน ไม่ว่าจะมีหุ้นมากน้อยเพียงใด ในการประชุม
แต่ละครั้งควรมีการบันทึกการประชุมไว้ในสมุดการบันทึกการประชุม

4. ในการจัดทำบัญชีการขายรายวัน รายสัปดาห์ การทำบัญชีที่รายจ่ายควรจะมีการยอมรับใหญ่ค่า เป็นการสามารถจัดทำบัญชีเหล่านี้โดยถูกต้อง การทำควรจะให้เด็กเป็นผู้มีหน้าที่ทำ ครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือเท่านั้น

5. การตรวจสอบบัญชีการจ่ายแก่คณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ไม่ต่ำกว่า 3 คนขึ้นมา เพื่อตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการไม่ควรรจะเป็นคณะผู้ดำเนินการสหกรณ์

6. สหกรณ์จะต้องมีการทำเอกสารหรือโฆษณาเผยแพร่ความรู้เรื่อง การสหกรณ์ เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการสหกรณ์แก่บุคคลโดยทั่วไป

7. คณะกรรมการดำเนินการประกอบด้วย กรรมการอย่างน้อย 5 คน แต่ไม่เกิน 25 คน โดยมีประธาน เภษุณัติก เดชา ปฏิคม ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายขาย ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และอื่นตามความจำเป็นของสหกรณ์แต่ละประเภท

8. การจัดสรรรายได้ ควรจะมีการจัดสรรโดยเฉลี่ยกันตามธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ นอกจากการปันผลตามหุ้นแล้ว

แผนการศึกษาตามผล

1. ให้โรงเรียนรายงานผลก่อสร้างสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและจังหวัด ทุกระยะ 6 เดือน

2. ให้มีการนิเทศและติดตามผลโดยศึกษานิเทศก์อำเภอ และประธานกลุ่มโรงเรียน ไม่ต่ำกว่าภาคเรียนละครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย